

ОРІЄНТОВНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

для 4-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Мовно-літературна освітня галузь

Підготовлено на основі Типової навчальної програми з російської мови та читання для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08 жовтня 2019 року №1273 «Про затвердження Типових освітніх програм для 3-4 класів загальної середньої освіти» (Мови корінних народів та національних меншин України)

Орієнтовна навчальна програма предмета вивчення, який містить зміст однієї освітньої галузі

№	Тема/ проблема/ проект/блок	Очікувані результати	Навчальна діяльність	Змістова лінія
1.	<p>Слушаю, определяю тему и основную мысль произведения.</p> <p>Слушаю текст художественного, научно-популярного стиля, отвечаю на вопросы по содержанию (170-250 слов).</p> <p>Ставлю вопросы одноклассникам по прослушанному тексту.</p> <p>Слушаю, выполняю задание-инструкцию.</p> <p>Слушаю текст, предугадываю события.</p> <p>Слушаю, определяю соответствие содержания текста данному плану.</p> <p>Слушаю стихотворение, определяю его настроение, правильность выбранного тона, темпа.</p> <p>Слушаю, замечаю слова и выражения, употребленные в необычном значении, сравнения.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p><i>-пояснює</i>, яку роль відіграє уважне слухання, розуміння прослуханого;</p> <p><i>розуміє</i> після одного прослуховування зміст речень, текстів, виконуючи такі завдання:</p> <p><i>-вибирає</i> один із трьох альтернативних варіантів відповіді на питання по тексту (про фактичний зміст, основну думку твору, образні висловлювання);</p> <p><i>-встановлює</i> відповідність даного плану прослуханому тексту;</p> <p><i>-виконує</i> інструкцію, дану в аудіотексті або пропонувану вчителем;</p> <p><i>-визначає й пояснює</i> загальний тон і настрої прослуханого тексту, темп, гучність;</p> <p><i>-виокремлює і називає</i> яскраві образні слова і вирази з прослуханого тексту;</p> <p><i>-пояснює</i>, які образи виникли в уяві при слуханні;</p> <p><i>-висловлює</i> своє ставлення до почутого: до подій у тексті, персонажів, їхніх вчинків;</p>	<p>Слухання виразного читання (вчителя, аудіоматеріалів);</p> <p>розповідь учителя;</p> <p>репродуктивні вправи на засвоєння норм літературного мовлення, на розвиток уваги, слухової пам'яті;</p> <p>аналітичні вправи на розвиток критичного мислення;</p> <p>бесіди із використанням навчальних дискусій;</p> <p>робота в інтерактивних групах;</p> <p>самостійна робота, індивідуальні завдання,</p>	Взаємодіємо усно

<p>Участвуем в обсуждении прослушанного, высказываем своё мнение о персонажах и их поступках.</p> <p>Слушаю текст с диалогом, обсуждаем особенности речи персонажей.</p> <p>Составляем воображаемый диалог (после обсуждения с учителем).</p> <p>Составляем диалог на заданную тему (ситуацию), по пословице, по данному началу.</p> <p>Учусь внимательно слушать речь одноклассников и точно отвечать на их вопросы.</p> <p>Оцениваю речь собеседников в диалоге: исправляю ошибки и неточности в употреблении слов, выражений, интонации, жестов.</p> <p>Учусь быстро различать на слух частично сходные украинские и русские слова.</p> <p>Вслушиваюсь в звучание слов, определяю места возможных ошибок.</p> <p>Учусь группировать слова на различные правила по слуху.</p> <p>Различаю по интонации типы предложений.</p> <p>Учусь рассказывать выразительно, выбирая главное.</p> <p>Пересказываю события рассказа от лица одного из его персонажей.</p> <p>Составляю высказывание по данному началу, данным ключевым словам и словосочетаниям.</p>	<p><i>розповідає</i> про власні почуття, які викликав прослуханий текст;</p> <p><i>пояснює</i>, чому щось у тексті подобається, а щось – ні.</p> <p>Учень/учениця</p> <p>- <i>складає діалоги</i>, що доповнюють прочитаний або прослуханий текст (містять опис або міркування);</p> <p>-<i>відтворює</i> в особах, <i>бере участь</i> у театралізації діалогів з прослуханих казок, оповідань;</p> <p>-<i>створює</i> діалоги на основі колективного обговорення іншого можливого варіанту змісту (з допомогою учителя);</p> <p>Учень/учениця</p> <p>-<i>пояснює</i>, які особливості мовлення, поведінки впливають на досягнення мети спілкування;</p> <p>-<i>користується</i> формулами мовленнєвого етикету;</p> <p>-<i>будує висловлювання</i> з урахуванням зацікавленості співрозмовника;</p> <p>-<i>використовує</i> доречно силу голосу, темп мовлення, міміку, жести, <i>регулює</i> їх у процесі спілкування;</p> <p>-<i>оцінює</i> змістовність діалогу, правильність і доцільність використання мовних і немовних засобів (з допомогою вчителя);</p> <p>-<i>вносить корективи</i> в діалог.</p> <p>Учень/учениця</p> <p>-<i>знаходить</i> серед прослуханих (у швидкому розмовному темпі) слів, сполучень слів, речень ті, що відповідають визначеним ознакам;</p> <p>-<i>аналізує</i> сприйняті на слух звуки, слова, сполучення слів, речення за певною ознакою.</p> <p>Учень/учениця</p> <p>-<i>переказує</i> попередньо обговорений текст із опорою на допоміжні матеріали або самостійно;</p> <p>-<i>переказує</i> самостійно прочитаний розповідний</p>	<p>ігрові та навчальні аудіативні вправи.</p>	
---	--	---	--

	<p>Составляю высказывание (устное сочинение) по художественной фотографии, репродукции картины, серии рисунков.</p> <p>Составляю высказывание на основе личного опыта (моё увлечение, мой любимый фильм, случай из опыта общения).</p> <p>Кратко пересказываем текст по частям в интерактивной группе.</p> <p>Обсуждаем различные мнения по заданной теме (Я понимаю это так...).</p> <p>Учусь оценивать высказывание одноклассника на обсуждаемую тему.</p>	<p>текст з елементами опису або міркування; <i>-доповнює переказ</i> виявленням власного ставлення; <i>продукує</i> усне висловлювання за пропонованим початком, початком і кінцівкою, даним планом, даними опорними словосполученнями.</p> <p>Учень/учениця <i>-розповідає</i> про свої спостереження, враження, події з власного життєвого досвіду; <i>-обговорює</i> в групі мету спільної роботи, послідовність і способи її виконання, розподіл ролей, причини успіхів і невдач; <i>-впевнено висловлює</i> свої думки, <i>оцінює</i> зміст і форму усних висловлювань (з допомогою вчителя).</p>		
2.	<p>Читаю вслух слова и предложения на отработку правильного чтения по-русски.</p> <p>Учусь читать выразительно стихотворные и прозаические тексты.</p> <p>Читаем в лицах (сказку, рассказ, пьесу, басню).</p> <p>Читаю текст научно-популярного стиля, различаю в нём известное и новое.</p> <p>Составляю план прочитанного текста, подбираю для одноклассников вопросы по содержанию.</p> <p>Читаю новый текст молча, отвечаю на вопросы к нему.</p> <p>Учусь просматривать прочитанный текст, быстро находить указанный элемент (слова, сочетание слов,</p>	<p>Учень/учениця: <i>-читає плавно</i> цілими словами, у т.ч. слова з літерами, що відрізняються в російській та українській графіках; <i>-сприймає зором</i> буквенний запис слова і <i>вимовляє</i> його за правилами вимови; <i>-читає вголос</i> свідомо нескладні за змістом і формою тексти; <i>-розуміє і пояснює</i> значення більшості слів, ужитих у прямому і переносному значенні; <i>-виокремлює</i> в тексті незнайомі слова і вирази, з'ясовує їхнє значення через контекст або користуючись виносками, тлумачним словником, допомогою вчителя; <i>-правильно</i> інтонує прості речення будь-якого типу, речення з однорідними членами; <i>-користується</i> найпростішими прийомами виразного читання залежно від змісту тексту (самостійно та з допомогою вчителя); <i>-читає мовчки</i> незнайомий текст; <i>-розуміє</i> зміст, основну думку художнього та нехудожнього</p>	<p>Вправи на відпрацювання техніки читання вголос і мовчки;</p> <p>індивідуальні та групові вправи з виразного читання;</p> <p>формування рефлексивного досвіду за змістом прочитаного;</p> <p>інтерактивні методи навчання;</p> <p>створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості;</p> <p>самостійна робота; виконання індивідуальних завдань;</p>	Читаємо

<p>предложение, диалог, абзац).</p> <p>Нахожу в тексте ответы на вопросы (о персонажах, событиях).</p> <p>Читаем в группе части текста, кратко пересказываем</p> <p>Читаю части текста, определяю их последовательность.</p> <p>Читаю текст молча, предугадываю события. Учусь самостоятельно работать с учебными текстами (сведения о языке, авторах произведений).</p> <p>Учусь находить в произведении яркие образные слова и выражения, объясняю их значение.</p> <p>Составляю устную иллюстрацию к тексту. Рисую словами персонажей произведения. Обсуждаем поступки действующих лиц произведения: выражаю и отстаиваю своё мнение.</p> <p>Знакомимся с кругом чтения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - детский фольклор, народные сказки, - лучшие произведения отечественных и зарубежных писателей для детей, - научно-познавательная детская литература: - рассказы и статьи по истории открытий, изобретений, о природных явлениях; 	<p>тексту, <i>пояснює</i> причинно-наслідкові зв'язки, <i>обґрунтовує</i> свою відповідь;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>дає коротку характеристику</i> персонажам, висловлюючи оціночні судження; - <i>самостійно складає</i> план твору; <i>визначає відповідність/невідповідність</i> запропонованого плану прочитаному твору; - <i>знаходить</i> у тексті яскраві художні засоби, <i>усвідомлює</i> їх значення та роль; - <i>переглядає</i> прочитаний текст у пошуках відповіді на запитання. <p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виявляє власне ставлення</i> до прочитаного через ілюстрування, декламацію, інсценізацію твору чи окремих його частин, складання висловлювання; - <i>розповідає</i> про свої загальні враження від прочитаного (що сподобалось-не сподобалось, що нового дізнався/дізналась), <i>підтверджує</i> свої думки фактами з тексту; - <i>пов'язує</i> зміст прочитаного із власним життєвим досвідом; - <i>бере участь</i> у колективному обговоренні прочитаного: <i>зацікавлено слухає</i> інших, <i>толерантно ставиться</i> до їхніх думок, <i>пояснює</i> своє розуміння дискусійних питань. <p>Учень/учениця</p> <ul style="list-style-type: none"> - практично <i>розрізняє</i> простіші жанрові особливості літературних творів (казка, вірш, оповідання, байка, п'єса); - <i>знає імена і прізвища</i> авторів художніх творів; - <i>самостійно читає</i> додатково; - <i>розпочинає ознайомлення</i> з новою дитячою книжкою з розглядання її структурних елементів: обкладинки, титульного аркуша, ілюстрацій, змісту, правильно їх називає; - <i>передбачає</i> орієнтовний зміст твору (книги) за вказаними елементами; 	<p>робота в парах, групах;</p> <p>бесіди із використанням елементів навчальних дискусій;</p> <p>завдання на розвиток критичного мислення; ігрові рольові вправи, самостійна робота в творчих групах</p>	
---	--	---	--

		<p><i>-розрізняє</i> дитячі книжки за типом видання: окремих твір, збірка творів, енциклопедія, дитячий журнал, словник;</p> <p><i>-добирає</i> для читання дитячі книжки на відповідну тему: казки, пригоди, оповідання про тварин, фентезі та ін.</p> <p><i>-визначає мету</i> свого читання (проведення дозвілля, знаходження потрібної інформації та ін.)</p>		
3.	<p>Выполняю упражнения на развитие графических умений.</p> <p>Списываю красиво, правильно и быстро (слова, предложения, текст). Сверяю написанное с образцом.</p> <p>Пишу пересказ текста.</p> <p>Учуь писать сочинение на заданную тему (по рисункам, репродукции картины, по прочитанному произведению- 4-5 предложений).</p> <p>Пишу о впечатлениях от прочитанного текста, от урока. (3-4 предложения)</p> <p>Пишу сочинение на свободную тему (3-5 предложений).</p> <p>Читаем свои сочинения, обсуждаем написанное с одноклассниками.</p> <p>Составляю открытку-поздравление с днём рождения от имени воображаемого персонажа.</p> <p>Редактирую написанный текст: исправляю правописные ошибки и речевые неточности</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p><i>-пише</i> правильно, розбірливо, охайно, з однаковим нахилом букв;</p> <p><i>-списує</i> текст (60слів) правильно і швидко;</p> <p><i>-виправляє</i> орфографічні й пунктуаційні помилки, зіставляючи із зразком запису (само- або взаємоперевірка);</p> <p><i>-записує по пам'яті</i> слова, речення (прислів'я, вірш), перевіряє написане за зразком;</p> <p><i>-переказує</i> опрацьований текст письмово (до 60 слів);</p> <p><i>-доповнює текст</i>, даний для переказу, описом на основі творчої уяви;</p> <p><i>-складає письмово</i> 4-5 речень на пропонувану тему, поєднує їх в текст;</p> <p><i>-пише</i> твори-мініатюри на вільну тему;</p> <p><i>-перевіряє</i> (з допомогою вчителя), чи грамотно написаний власний текст;</p> <p><i>-удосконалює текст</i> із часто повторюваними словами шляхом заміни їх синонімами та займенниками (без уживання термінів);</p> <p><i>-пояснює</i>, яким має бути письмове висловлювання, зрозуміле й цікаве іншим.</p>	<p>Виконання репродуктивних і творчих вправ на вдосконалення графічних умінь;</p> <p>самостійна робота; виконання індивідуальних завдань; робота в парах; колективна творча робота</p>	Взаємодіємо письмово
4.	<p>Знакомлюсь с разными источниками информации.</p> <p>Учуь пользоваться учебными таблицами и</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p><i>-знає і називає</i> найважливіші інформаційні ресурси:</p>	<p>Інтерактивні методи навчання; бесіди із використанням</p>	Досліджуємо медіа

	<p>схемами. Сравниваю схожую інформацію из текста и художественной фотографии. Рассматриваю рекламную кино- и театральную афиши. Наблюдаю связь содержания и формы медиатекста. Учуь пользоваться Интернетом, qr-кодами для быстрого получения нужной или дополнительной визуальной и аудиовизуальной информации. Обсуждаем, как правильно составить sms-сообщение, поздравление. Делимся информацией о любимых мультфильмах.</p>	<p>бібліотека, Інтернет, телебачення, дитячі періодичні видання, довідкові видання; <i>-знаходить</i> у нехудожніх і навчальних текстах відповіді на запитання, поставлені вчителем; <i>-розуміє графічну інформацію</i>, наявну в тексті (навчальні таблиці, схеми, умовні позначки, емотикони, <i>qr-код</i>), <i>користується</i> ними за потреби; <i>-визначає</i>, кому і для чого призначений медіатекст (кіноафіша, смс-повідомлення); <i>-аналізує</i> одержану інформацію, <i>звертається до дорослих</i> за підтвердженням її достовірності; <i>-застосовує</i> одержану інформацію в навчальній та практичній діяльності; <i>-створює</i> прості медіапродукти (листівка, повідомлення тощо) з допомогою вчителя.</p>	<p>елементів навчальних дискусій; вправи на порівняння різних способів подання інформації; самостійна робота; виконання індивідуальних завдань; робота в парах, групах; аналіз медіапродуктів, створення простих медіапродуктів</p>	
5.	<p>Учуь вдумуватися в смисл слова, пояснять его значение. Рассматриваю содержание статей толкового словаря, учуь пользоваться словарём. Исследую значения многозначных слов. Составляю предложения с многозначными словами. Сравниваю слова русского и украинского языков, имеющие несколько значений. Нахожу в тексте и объясняю значение слов, употреблённых в переносном значении. Составляю предложения со словами в переносном значении. Запоминаю устойчивые сочетания слов, сравниваю их значения с украинскими сочетаниями. Употребляю устойчивые сочетания слов в устной и письменной речи: составляю предложения, разыгрываем диалоги, речевые ситуации Тренируюсь в переводе с украинского языка предложений с изученными словами и устойчивыми сочетаниями слов.</p>	<p>Учень/учениця: <i>-вибирає</i> з ряду слів те, якому відповідає пропонуване вчителем тлумачення значення; <i>-пояснює</i> значення відомого слова; <i>-знаходить</i> у словнику тлумачення однозначного чи багатозначного слова; <i>-знаходить</i> серед поданих слів і <i>пояснює</i> приклади використання слова у <i>прямому</i> чи <i>переносному</i> значенні; <i>знаходить</i> в художньому тексті слова у <i>переносному</i> значенні і <i>пояснює</i> їхнє значення (за допомогою вчителя); <i>-складає речення</i> зі словом у різних значеннях; <i>-перекладає</i> сполучення слів, речення з української мови на російську з урахуванням часткових розбіжностей значень (<i>великий, одягати, місяць</i> тощо); <i>-пояснює</i> значення опрацьованих стійких сполучень слів; <i>-складає</i> висловлювання зі стійкими</p>	<p>Слухання пояснення вчителя; створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості; проведення лінгвістичних досліджень; зіставлення мовних явищ, формулювань, термінів російської та української мови; виконання лінгвістичних вправ репродуктивного і творчого характеру, ігрові мовні та мовленнєві вправи; самостійна робота, робота в парах та групах, індивідуальні завдання.</p>	<p>Досліджуємо мовні явища Досліджуємо лексичні одиниці</p>

<p>Учусь редактировать текст: замечать смысловые неточности в употреблении слов и устойчивых сочетаний слов (с помощью учителя)</p> <p>Рассматриваю значимые части слова. Наблюдаю изменение слов по вопросам, нахожу окончание как изменяемую часть слова. Учусь сравнивать однокоренные слова и находить корень слова. Наблюдаю чередование гласных и согласных в корне. Исследую роль суффиксов и префиксов, наблюдаю их значение в словах. Ображаю слова по образцу с помощью суффикса и префикса.</p> <p>Сравниваю однокоренные слова украинского и русского языков с разными суффиксами и префиксами.</p> <p>Тренируюсь в переводе изученных слов с украинского языка на русский.</p> <p>Наблюдаю произношение и обозначение буквами «слабых» гласных и согласных звуков в разных частях слова; нахожу места возможных ошибок. Пишу предложение, небольшой текст по памяти, проверяю правильность записи по тексту Пишу зрительно-слуховой диктант. Учусь выбирать букву в корне слова по правилу проверки безударного гласного по его сильной позиции. Знакомлюсь с правилом проверки парного глухого/звонкого согласного в корне слова по его сильной позиции. Работаю с орфографическим словарём, запоминаю</p>	<p>сполученнями слів (після обговорення значень з учителем);</p> <p>Учень/учениця: -називає позначені у слові значущі частини слова; -змінює форму слова за питаннями і визначає основу і закінчення (з допомогою учителя); -позначає морфеми у слові (після спільної роботи з учителем); -знаходить у ряду слів спільнокореневі слова та слова з однаковими префіксами, суфіксами; -пояснює особливості значення ряду спільнокореневих слів та слів з однаковими префіксами, суфіксами; -утворює слова за поданим зразком; -помічає чергування голосних (е/о-нуль звука) та приголосних (г/ж/з, к/ч та ін.) у корені слова, враховує їх у слововживанні (во рту, на лбу); -знаходить різницю у структурі (творенні) спільнокореневих слів української та російської мов (учень-ученик, читач-читатель); -перекладає слова з української мови на російську з урахуванням різниці їхньої будови.</p> <p>Учень/учениця: -вимовляє слова за правилами вимови і знаходить ті позиції голосних та приголосних, що потребують перевірки за правилами правопису; -списує слова на правила, що вивчаються, підкреслює букви-орфограми (без терміна); -знаходить слово-перевірку в ряду даних слів, використовуючи правила про позначення на письмі ненаголошених голосних, парних за глухістю/дзвінкістю, твердістю/ м'якістю, та приголосних, що не вимовляються (за зразком); перевіряє написані слова відповідно до інструкції</p>		<p>Досліджуємо будову слова</p> <p>Досліджуємо правопис</p>
--	---	--	---

<p>слова с непроверяемыми написаниями (словарные) Наблюдаю действие правила проверки мягкого парного согласного в корне слова. Знакомлюсь с правилом обозначения непроизносимых согласных в корне слова. Обсуждаем различия написаний в украинском и русском языках. Запоминаю написание слов с удвоенными согласными. Уточняю правило выбора буквы в слогах <i>ци/цы</i>. Учусь различать в словах «разделительные» <i>ь</i> и <i>ъ</i> перед <i>я, е, ю, ё, и</i>. Тренируюсь правильно переносить слова с сочетанием согласных с учётом состава слова. Пишу слуховой диктант.</p> <p>Правильно ставлю вопросы к членам предложения. Учусь находить в предложении главные и второстепенные члены. Уточняю и расширяю смысл предложения с помощью второстепенных членов (по данным главным членам и вопросам). Подбираю главные или второстепенные члены предложения по вопросам. Рассматриваем особенности построения диалога (короткие предложения, вопрос-ответ, живая интонация). Наблюдаем неполные предложения в диалоге.</p> <p>Рассматриваю предложения с однородными членами и знаки препинания в них. Учусь правильно использовать перечислительную интонацию при однородных членах предложения Тренируюсь в постановке запятой между однородными членами, в т.ч. с союзами <i>и, а, но, или</i>. Наблюдаю сложные предложения и знаки препинания в них.</p>	<p>правил або за зразком; -аналізує написання та розподіляє слова за вивченими правилами (за допомогою вчителя); -правильно пише в словах складу <i>ци/цы</i> з урахуванням будови слова; -пише правильно найбільш уживані слова з подвоєними літерами (<i>класс, группа</i> тощо); -вибирає <i>ь</i> або <i>ъ</i> перед <i>я,ю,е,ю,и</i> за правилом, на основі аналізу слова з позначеним префіксом; -пише по пам'яті або під диктовку ті слова, що були опрацьовані на уроках; -переносить слова з одного рядка на інший за правилами; -пише слуховий диктант відповідної складності.</p> <p>Учень/учениця: -ставить питання до виділених головних та другорядних членів речення; -поширює просте речення за питаннями; -визначає в реченні головні та другорядні члени речення (з допомогою вчителя); -будує речення, вживаючи іменники, прикметники, займенники у правильній граматичній формі, з потрібним прийменником (практично); -вживає неповні речення у діалозі; -визначає за питаннями однорідні члени речення; - промовляє (читає) речення з однорідними членами інтонаційно правильно; -розрізняє за значенням засоби зв'язку при однорідних членах (сполучники <i>и, а, но, или</i>); -ставить розділові знаки між однорідними членами речення (при списуванні або за допомогою вчителя); -визначає складне речення за наявністю двох пар</p>		<p>Досліджуємо речення</p>
---	--	--	----------------------------

	<p>Конструюю прості і складні пропозиції, правильно використовую слова <i>и, а, но, или, что, потому что, так как, поэтому</i>.</p> <p>Визначаю тему, головну думку тексту, складаю висловлювання-висновок.</p> <p>Вчу читати навчальні тексти (відомості про мову, авторів, правила), виділяю в них головне.</p> <p>Обговорюю змістову зв'язку пропозицій в тексті, пояснюємо їх послідовність.</p> <p>Складаю текст з даних пропозицій з використанням засобів зв'язку.</p> <p>Виправляю деформований текст: відновлюю правильний порядок послідовності пропозицій або частин.</p> <p>Складаю текст з початку.</p> <p>Визначаю абзаци в тексті.</p> <p>Вчу знаходити в тексті ключові слова.</p> <p>Вивчаю особливості текстів різних типів: опису, оповідання, роздумування.</p> <p>Складаю текст-опис.</p> <p>Складаю текст з даних першого і останнього пропозиції, визначаю його тип (з допомогою вчителя).</p>	<p>головних членів; <i>-ставити розділові знаки між частинами складного речення (при списуванні або за допомогою вчителя);</i> <i>-будує складні речення з'єднаннями <i>и, а, но, или, потому что, поэтому, так как, что</i>, словом <i>который</i> (за зразком, з допомогою вчителя).</i></p> <p>Учень/учениця: <i>-знаходить засоби зв'язку речень у тексті;</i> <i>-поєднує кілька речень в текст, використовуючи доцільні засоби зв'язку;</i> <i>-ділить текст на частини, пояснює їхній зміст, підбирає заголовки;</i> <i>-відновлює послідовність речень або частин у деформованому тексті;</i> <i>-знаходить у тексті частини змісту, що відповідають окремому абзацу, визначає абзаци у суцільному тексті;</i> <i>-переглядає текст за визначеними ключовими словами, складає загальне уявлення про його зміст;</i> <i>-визначає ключові слова у невеликому тексті (з допомогою вчителя);</i> <i>-практично розрізняє типи текстів та їхні стилістичні особливості (з допомогою вчителя);</i> <i>-застосовує знання про текст при побудові власних висловлювань.</i></p>		<p>Досліджуємо текст</p>
--	---	--	--	---------------------------------

Пропонований зміст

Змістова лінія «Взаємодіємо усно»

Сприймання усної інформації. Розуміння особливостей слухання як виду мовленнєвої діяльності. Аналіз та інтерпретація почутого.

Вдосконалення навички слухання-розуміння текстів, що належать до художнього, публіцистичного, науково-популярного стилів.

Розуміння фактичного змісту, теми, основної думки твору.

Створення в уяві образів, подій за змістом прослуханого. Висловлювання власної думки з приводу прослуханого тексту.

Оцінювання отриманої інформації (відоме – нове, позитивне – негативне).

Вдосконалення практичних навичок ведення діалогу (уважне слухання реплік – відповідна реакція, використання етикетних формул у розмові, висловлювання згоди чи відмови, вибачення, поздоровлення, прохання тощо).

Створення усних монологічних висловлювань (висловлення і доведення власної думки у колективному обговоренні твору чи у навчальній ситуації) .

Створення діалогів (за початком, за зразком, за уявною ситуацією).

Усний переказ (близько до тексту, вибірковий) прослуханого й обговореного розповідного тексту (55-60 слів).

Усний переказ самостійно прочитаного тексту.

Спільне складання усного твору по картині, серії малюнків, художній фотографії (3-4 речення).

Самостійне усне висловлювання на основі життєвого досвіду, вражень від прочитаного твору, переглянутого фільму тощо.

Змістова лінія «Читаємо»

Удосконалення техніки читання. Читання вголос інтонаційно правильно, з дотриманням норм літературної вимови.

Виразне читання прозового твору, вірша, діалогів. Читання мовчки без зовнішньої артикуляції.

Робота над текстом в ході спільного обговорення. Розвиток уяви при читанні. Розуміння фактичного змісту, теми і основної думки самостійно прочитаного незнайомого тексту (з опорою на допоміжні матеріали).

Закріплення вміння стежити за розвитком думки при читанні та діалозі, передбачати наступне, зміст ще не прочитаної частини.

Визначення правильного порядку частин деформованого тексту.

Переглядання тексту. Формування вміння швидко знаходити в тексті потрібні матеріали.

Розвиток інтересу до читання художньої літератури. Розширення тематики й жанрового складу дитячого читання. Ознайомлення з науково-довідниковою літературою.

Орієнтовний зміст літературного матеріалу для читання:

– твори усної народної творчості;

– художня вітчизняна дитяча література: твори сучасних письменників і поетів та визнаних класиків (літературні казки, оповідання, вірші, байка, п'єса);

– дитячі енциклопедичні видання.

Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»

Вдосконалення навички письма. Списування ряду слів, речення, тексту (швидко, без помилок, із самоперевіркою).

Складання тексту з 3-4 речень, запис його із самоперевіркою. Складання та редагування невеликих текстів комунікативного спрямування, різних за метою та адресатом (поздоровлення, записка-повідомлення).

Письмовий переказ тексту, навчальний і самостійний (текст до 60 слів).

Робота над складанням письмового твору (4-5 речень) на задану та на вільну тему.

Письмо під диктовку речень, текстів, що включають опрацьовані на уроках написання (40-50 слів).

Змістова лінія «Досліджуємо медіа»

Збагачення уявлень про медіа як джерело інформації, визначення потреби в ній.

Візуальні медіа як джерело інформації: фотографія (пейзаж, портрет, сюжетна світлина); навчальна таблиця, ілюстрація до твору, кіноафіша, репродукція картини, серія малюнків.

Аудіовізуальні медіа (мультфільми, улюблений герой, колір, звук, музика в мультфільмах). Критерії добору мультфільмів для перегляду.

Використання Інтернет-ресурсу для отримання додаткової інформації: «Вікіпедія», відкриті інформаційні сайти.

Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища»

Досліджуємо лексичне значення слів.

Тлумачення лексичних одиниць, правильне вживання слова у відповідному висловлюванні. Тлумачний словник. Слова однозначні і багатозначні. Переносне значення слова. Схожі слова російської та української мов, значення яких частково не співпадають.

Головні ознаки стійких сполучень слів (практично). Значення найбільш вживаних стійких сполучень слів, правильне їх уживання у висловлюваннях.

Досліджуємо будову слова.

Значущі частини слова: основа і закінчення; корінь, префікс, суфікс. Спільнокореневі слова. Слова з однаковими префіксами або суфіксами, спостереження за їхнім значенням. Творення слів за зразком. Аналіз уживаних спільнокореневих слів української та російської мови, що утворені по-різному, правильне використання їх у мовленні.

Досліджуємо правопис.

Визначення у словах «небезпечних» для позначення звуків слабких позицій. Основні правила перевірки звуків слабкої позиції сильною у корені слова для голосних і парних за дзвінкістю/глухістю та м'якістю/твердістю приголосних. Вправлення у позначенні ненаголошених голосних, парних глухих, дзвінких та м'яких приголосних у корені слова. Правило позначення на письмі у корені слова приголосних, що не вимовляються. Написання слів з подвоєними літерами. Правило вибору букви *и/ы* після *ц*. Правило вживання *ь* або *ъ* перед *я, ю, е, ё, и*. Складні випадки переносу слів.

Досліджуємо речення.

Зв'язок слів у реченні, відповідне вживання граматичних форм (практично). Розуміння логічної побудови речення (початок – кінець, граматичний зв'язок слів: постановка питань, зміна закінчень). Використання слів у необхідній граматичній формі (практично). Правильне інтонування речень, відповідний вибір розділового знаку в кінці речення.

Головні і другорядні члени речення. Визначення підмета і присудка за питаннями. Поширення речення другорядними членами. Неповні речення в діалозі. Однорідні члени речення, засоби зв'язку між ними, розділові знаки при однорідних членах речення. Складне речення: основні засоби зв'язку частин (без термінів), розділові знаки між частинами (спостереження, тренувальні вправи).

Досліджуємо текст.

Питання до тексту (тема, основна думка, зміст, значення слів і виразів, зв'язок з життєвим досвідом читача, ставлення до проблем). Логічна послідовність речень, частин змісту, зв'язок між ними у тексті. Використання засобів зв'язку речень у тексті: синонім, займенники, повтор слова.

Абзац у структурі тексту. Ключові слова у тексті. Типи текстів: розповідь, опис, міркування.

Редагування деформованого тексту (з порушеннями логічного та граматичного зв'язку).